

**Олександр БУЛИГА,**  
директор Рівненського  
краєзнавчого музею

Цей регіон був першопочатком історичних явищ, процесів, тут народжувалися непересічні особистості. Майже два століття точиться дискусія стосовно пра-  
батьківщини слов'янства.

За тими науковими теоріями, що існують сьогодні, саме Волинська земля має значні підстави для того, щоб розглядатись як територія, де проходив слов'янський етногенез. Доказом цього є археологічні знахідки, лінгвістичні та топонімічні дослідження. Є багато наукових праць, які пору-  
шують цю проблему, за допомогою гіпотез, теорій намагаються локалізувати регіон, де проходили процеси походження слов'янської спільноти. Останнім часом допомогли науковцям намагаються і любителі історії, які за допомогою власних методик пробу-  
ють віднайти відповіді на питання історії давноминутих епох.

Саме так можна розглядати вихід у світ книги В.Дем'янова та О.Андрєєва «Велич Дулібі Рось. Суренж (таємниці Волинської землі)». Книга викликала неоднозначну реакцію та відгуки тих, кому не байдуже минуле Волинського краю. Як вказує в передмові історик Т.Бикова, яку автори по праву вважають своїм співавтором, «ця книга не претендує на науковість, тому що вона написана не на основі загальнови-  
значеної наукової методології...». Тому справді нелегко оцінювати її з наукової точки зору. Авторська методика полягає у відтворенні того ментального, ідейного

початку, яким репрезентована, на їхню думку, керівна верства тогочасного суспільства - волхви. Метод, який використувався В.Дем'яновим та О.Андрєєвим, названий ними методом сканування інформаційного поля. Його суть полягає в біолокації, віднайдені за допомогою антени-рамки інформації не тільки про підземні об'єкти, але й про історичні події та їх учас-

перебільшенням. Населення найбільшого міста Східної Європи - Києва, щоправда, у період уже після загибелі Суренжа, дослідниками обчислювалось від десятків до 100 й більше тисяч чоловік. І лише використувавши археологічні джерела, вчені дійшли до висновку, що в час свого найвищого розквіту у стольному граді проживало близько 50 тисяч. Друге місто києворуської держа-

аналізується її державний устрій, описується функціонування армії, показано місцеву символіку. Дослідження містить чотири розділи додатків, які включають світліни, малюнки, схеми, карти, хронологічні таблиці, імена всіх князів, словник основних понять та бібліографію. Проте в самій книзі немає жодного посилання на вказану літературу, яка містить як наукові історичні видання, так і письмові джере-

ла, а також літературні та популярні твори.

Автори книги стверджують, що вони намагаються підштовхнути до відповідних досліджень професійних науковців, можуть вказати місця

## Таємниці Волинської землі кличуть до пошуку

Волинська земля, її минувшина, привертала і привертас увагу дослідників різних галузей науки, краєзнавців, усіх тих, хто цікавиться історією краю, назва якого співзвучна зі словом Воля. Справді, на цій землі віддавна жили волелюбні й нескорені люди, які воліли бути вільними та незалежними, намагалися протистояти різноманітним ворогам.

Цей метод ґрунтується на ірраціональному розумінні суспільних процесів, використанні релігійного досвіду. Оригінальним є твердження авторів, що «істинними авторами книги є не вони, а ті вищі божественні сили, які відкрили їм цей метод...». Можливо, це пояснює відсутність чіткої структури роботи, певна непослідовність та сумбурність викладу матеріалу, досить легкі стрибки у вступній частині від одного тисячоліття до іншого.

За допомогою власного методу дослідження автори книги встановили назву древнього міста, територія якого зараз обіймає частково сучасне Рівне, яке з 120 до 832 р. від Р.Х. було столицею слов'янської імперії. У пору розквіту тут проживало 120 тисяч мешканців. Місто занепало від епідемії чуми, - стверджують дослідники. Гіпотезу чи, скоріше, передбачення авторів про 120-тисячне населення Суренжа в період його розквіту в VII ст., м'яко кажучи, можна назвати

ви, Новгород (у який гіпотетично переселились суренжці), у XIII ст. мало 30 тисяч жителів. У столиці Англії Лондоні в XI столітті населення складало 20, а в XIV - 35 тисяч мешканців. Великі міста Ганзейського союзу Гданськ та Гамбург нараховували близько 20 тисяч чоловік.

На жаль, автори не висвітлюють економічний розвиток такого потужного мегаполісу як Суренж, його контакти з навколишнім світом, той дисбаланс, який виник після загибелі сонячного міста. Також важко погодитися з твердженням, що Москва молодша майже на 400 років від офіційної дати її зачаткування.

Автори за допомогою методу сканування інформаційного поля встановили імена 97 великих князів міста Суренжа, серед яких є Хориви, Щеки, Киї, Ізяслави, Святослави, Ярополки, Мезенмири та інші. У книзі детально представлена історія держави Дулібі Рось, столицею якою був Суренж,

для археологічних досліджень. «Ми маємо знайти, - вказують вони наприкінці своєї книги, - зібрати, дослідити залишені нам святині і раритети і збудувати в Рівному, оновленому Суренжі, музейний комплекс пам'яті нашим великим предкам, їх величчю та їх духовним звершенням».

Це прямий заклик для науковців, найперше археологів, які мають довести або спростувати існування стародавнього Суренжа. Лише віднайдення матеріальних пам'яток дасть змогу не припускати, а стверджувати про існування давньої імперії, столиця якої знаходилася на місці сучасного Рівного. Питань поставлено дуже багато, тому слушною є думка рецензента книги професора Михайла Кучинка, який переконаний, що «відповіддю на дану книгу була б організація широких пошукових робіт. Результати таких початкових пошуків дали б відповідь на питання, чи заслуговує уваги розроблена В.Дем'яновим та О.Андрєєвим концепція».